

הילדות בסביבת הסבא החסיד, הבחרות במחיצת הרבי, המאבק ההרואי
על החיים והשליחות שקיבלה שדרוג בעקבות ההחלמה הניסית

קיבלתי שתי החלטות נחושות: להסתכל תמיד קדימה ולהביט רק על הדברים הטובים

בראיון יוצא דופן, רוויי אמונה והתקשרות, מגולל הרב שלום בער הרצל, רב ומרצה בכיר בשלוחה הצפתית של מכללת בית רבקה, את סיפורו האישי המרגש. בצבעים חיים הוא מתאר את התקופה הדרמטית בחייו, כאשר מערכת הרפואה הישראלית הרימה ידיים והוא נאלץ לחפש למחלתו מזור בחו"ל, הרחק מילדיו ותוך כדי טיפולים ארוכים וקשים מנשוא. כיצד הגיב על דברי הרופאה הבכירה שלנוכח תוצאות הביופסיה שלו פרצה בבכי, ומה ענתה רעייתו לעצמה כשביקשה להבין על מה ולמה עליה לברך "שהחיינו" // מזמור לתודה

אנחנו חיים בעולם מושגח ולכל דבר יש סיבה. הרב שלום בער הרצל

בצד הקושי האובייקטיבי של הרב הרצל לפנות זמן לקיום הראיון, נדרשו לו גם כמה ימי התלבטות אישית במישור העקרוני. "אני שואל את עצמי אם הראיון הזה אכן חשוב ברמת המסר שלו, מפני שסתם חשיפה ופרסום אינם חסרים לי", אמר לנו בפשטות בשיחת הטלפון הראשונה.

האם התלבטותו נעוצה בחוויית החיים המטלטלת - אם אפשר כך לכנות אותה - שחווה הוא ומשפחתו אך לפני שנים אחדות? האם זאת הסיבה שבגללה הוא שוקל היטב חשיפה ופרסום?

ירוקה ומלבבת, מלוטפת רכות בקרני שמש חמימות.

הרב הרצל עסוק מאוד ומועד השיחה איתו נדחה פעמים מספר. הוא שליח הפועל במרץ רב ביישובי רמת הגולן, הוא מוסר שיעורים מבוקש והוא גם רב ומרצה בכיר בשלוחה הצפתית של מכללת בית רבקה. שלושה ימים בשבוע מרצה הרב הרצל לתלמידותיו בשלל נושאים רעיוניים וסוגיות תורניות מעמיקות. 'אתיקה והלכה', 'סוגיות בהלכה' 'שידוכים ונישואין כהלכתם' ו'הבית החסידי' הם כמה מן הקורסים אותם הוא מעביר לשומעות לקחו.

יחתנו עם הרב שלום דובער הרצל מתקיימת תוך כדי נסיעה בכבישי רמת הגולן, בדרכו ליישוב חד נס, מקום מגוריו ומוקד שליחותו בשנה וחצי האחרונות כשליח וכמנהל בית חב"ד ליישובי רמת הגולן

הימים הם ימי אמצע הסתיו, אחרי הגשמים הראשונים ולפני החורף הכבד שעתיד להציף את פלגי המים הרבים המעטרים חבל ארץ קסום ויפהפה זה. בתקופה זו של השנה מקרינים אפוא עדיין נופי רמת הגולן חיוניות

ש

שענית בחיוב, שאל אותי הרבי, 'ווי אַלט ביסטו?' (בן כמה אתה?). נקבתי במספר שנותיי והרבי שאל, 'אָווי לְעֶרְנְסְטוּ?' (היכן אתה לומד?). 'בחיידר אהלי תורה', ציינתי את שמו המלא של 'חיידר יידיש' בכפר חב"ד. 'וואָס לְעֶרְנְסְטוּ?' (מה אתה לומד?), הוסיף הרבי ושאל. כאן השתתקתי במבוכה. לפני שנסענו, המלמד בכיתה שלי הודרו לסיים את פרשת נח. הסיים נערך לכבודי כמי שנוסע לרבי. אני גם זוכר שהמלמד העניק לי, לרגל הנסיעה, סוכריה על מקל בצורת תרנגול. כעת הרבי שואל מה אתה לומד. הרבי לא שאל 'וואָס האָסטו גְעֶלְעֶרְנְט' (מה למדת), בלשון עבר, אלא מה אתה לומד, בהווה. אני לא יכול לומר פרשת נח, כי נח כבר סיימנו. אבל כעת בכיתה לומדים פרשת לך לך - מה אם כן אענה לרבי?...

"אחרי כמה שניות של שתיקה לחוצה, אורתי עוז ועניתי בכל זאת, לך לך. הרבי חיך אליי ושאל, 'ווי טייטש מען לך לך?' (איך מפרשים את המילים לך לך?). אמנם בכיתה לא למדתי, אבל יידיש הלוא ידעתי, אז אלתרתי תשובה. 'גיי ארויס' (לך החוצה), ענית... זה היה תרגום לא מוצלח במיוחד. התרגום היותר נכון הוא, 'גיי צו דיר, לך לך'. אבל הרבי חיך חיוך אדיר שאותו לא אשכח כל החיים שלי וגם העניק לי ספר תניא עם חתימת יד קודשו."

שנים של אור ושפע

בסיום ישיבה קטנה (אחזי תמימים בראשון לציון) וקצת לפני שמלאו לו שש עשרה שנים, היה זה שוב סבו ז"ל שכיוון את דרכו. "חסיד צריך לעשות הכול כדי להיות ליד הרבי", אמר אז לנכדו.

"בילדותי שמעתי לא פעם על שאירע בשנת תש"ו, כאשר לחסידים ברוסיה נודע שקיימת אפשרות עקרונית לצאת מן המדינה בעזרת מסמכים פולניים, מספר הרב הרצל. "אלא שלחסידיים שהיו ילידי רוסיה לא היו כמובן מסמכים פולניים אותנטיים והבררה היחידה הייתה לזייף כאלה. הדבר היה כרוך בסיכון עצום ובין החסידיים התנהל ויכוח חריף אם נכון לעשות זאת אם לאו, כאשר שאלת המפתח היא מה דעת הרבי (הקודם) בנוד, כלומר האם הוא תומך בצעד הנועז הזה או שמא מתנגד לו. רק להזכיר, כי באותם ימים לא יכלו החסידים ברוסיה לנהל קשר ישיר עם הרבי שהיה אז בארה"ב. פעם אחת, בסיומה של התוועדות חסידית, הסבא שלי וחברו הטוב החסיד הנודע ר' מיכאל טייטלבוים ז"ל, קיבלו החלטה נחרצת לעזוב את רוסיה ויהי מה. הם אמרו לעצמם שגם אם הסיכוי לחצות את ההבול בשלום הוא אחד למאה, עליהם לעשות זאת מפני ש'חסיד חייב לעשות הכול כדי להימצא בקרבת הרבי'."

"כעת כאמור חזר סבי באוונטי על האמרה הזאת. כתוצאה מכך, במקום להמשיך בישיבה גדולה בארץ, טסתי לחצר הרבי וביקשתי להתקבל לישיבת אהלי תורה. זה לא היה קל ופשוט כלל, אבל הרצון היה עז ובה"ה התקבלתי לישיבה ולמדתי בה ארבע שנים. ארבע שנים בהן זכיתי לראות את הרבי כמעט יום יום, להצטרף למנייני התפילה שלו וכמובן להיות נוכח בכל ההתוועדויות והשיחות וכו'. אלה היו שנים של אור ושפע בלתי רגילים ובמבט לאחור אין בפי מילים שיתארו את התודה שאני חב לסבא ז"ל, מפני שבלי הדחיפה והעידוד שלו הייתי מגיע לרבי - כמו רוב חבריי - ל'קבוצה' שלי שהייתה בשנת תשנ"ג, שנה של העלם והסתר גדולים."

בשנת תשנ"ד שימש הרב הרצל שליח בישיבת תומכי תמימים בניו הייבן שבמדינת קונטיקט ובשנה שלאחר מכן נשלח לחיזוק הישיבה הגדולה של ליובאוויטש בלונדון. שנת תשנ"ו הוקדשה על ידו ללימודי הלכה ולקבלת סמיכה לרבנות. בעיצומה של שנה זו בא בקשרי שידוכין עם רעייתו הגב' דבורה, בתו של השליח הדגול והבלתי נשכח לארץ הקודש, הגה"ח הרב אריה לייב קפלן ז"ל. בקיץ הם התחתנו, כאשר עוד קודם לכן קיבלו החלטה ברורה לייסד את חיייהם וביתם על שליחות.

הרב הרצל זכה להכיר מקרוב את חותנו הדגול וליהנות מאישיותו, פחות משנתיים, שכן באייר תשנ"ח נספה הרב קפלן בתאונת דרכים מחרידה, בהיותו בשליחות בבלרוסיה. "אצל

להביא לכל מקום את השליח שבי. הרב הרצל מניח תפילין למטופל יהודי נוסף

"לא, זה לחלוטין לא קשור לזה", יבהיר הרב הרצל מאוחר יותר, לאחר שיביע את הסכמתו לראיון. "מהרגע הראשון ובורדאי לא אחרי שבחסידי שמים החלמתי ממנה וחזרתי לאיתני. גם במפגשי היומיומיים עם אנשים וכן בשיעורים שאני מוסר, איני נמנע מלדבר על כך בצורה פתוחה וגלויה, כאשר אני חש שלניסיון האישי שלי תהיה תרומה לתוכן השיעור או סתם כך לבני שיחי."

בהמשך עוד נחזור אל קורות התקופה הדרמטית בחייו ואף נשאל אותו האם וכיצד אלה משפיעים עליו בהווה, לאורך ימים ושנים טובות, אך כל נקדים את המאוחר.

יחידות בגיל חמש

הרב שלום דובער הרצל נולד באלול תשל"ג בכפר חב"ד, לאביו הרב יוסף, תלמיד חכם ובעל תפילה ותיק ולאמו הגב' לובה, אשת חינוך דומיננטית ומוערכת. בשכנות להם התגורר סבו, החסיד ואיש מסירות הנפש ר' ישראל יהודה לויין (ליפאוויצ'ער) ז"ל. עובדה זו מצויינת לא רק לתפארת הייחוס, אלא גם ובעיקר מפני שהייתה לה השפעה ניכרת על הנכד ועל המשך מסלול חייו.

"הייתי אז כבן חמש", משתף אותנו הרב הרצל באחד הזיכרונות הקדומים והמשמעותיים של חייו. "ילד חריף וסוער מאוד. אבי ואמי, שיהיו בריאים, לא כל כך ידעו כיצד להכיל אותי ואיך להתמודד עם הלהט המתפרץ שלי. יום אחד אמר להם הסבא ר' ישראל ז"ל, 'הפתרונות לכל השאלות וההתלבטויות של חסידים נמצאים אצל הרבי. קחו את הילד וסעו איתו לבית חיינו'. והוא אף סייע להם כספית במימון הנסיעה שבאותם ימים (תשרי תשל"ט) הייתה יקרה מאוד."

במהלך חודש החגים של שנת תשל"ט נכנסו האב ובנו ליחידות. באותה תקופה (שנה בלבד לאחר האירוע הלבבי בשמחת תורה תשל"ח) הצטמצם מאוד מספר הנכנסים ליחידות פרטית, אך בין האורחים שבאו לאותו חודש תשרי התקיימה הגרלה מי יזכה להיכנס ליחידות פרטית ובהגרלה הזו זכו הוא ואביו. את העצה כדת מה לעשות בילד הסוער, הפנה כמובן הרבי ישירות לאביו, אך את תוכן הדברים בינו - כאמור, ילד בן חמש - ובין הרבי, אין הוא שוכח:

"אחרי שאבי הגיש לרבי את הפ"נים ואת הפתק עם השאלות, נתן בי הרבי את עיניו הקדושות וכירר אם אני דובר יידיש. לאחר

הפרדה בין ייסורי הגוף לחיזוק הנפש. הרב הרצל בתפילה בין טיפול לטיפול

בכוחות לא לי, ענית לי שתי מילים שביטאו את הסבל הנורא שחווית. תגובתו המיידית של הרב וילהלם הייתה: מי מרשה לך ליפול ברוחך אחרי שראית רק אתמול כזו תשובה של הרבי!

לא ניסינו לייפות את המציאות. הצגנו את הדברים כמות שהם, אף שבאותה שעה עוד לא ידענו מה תהיינה ההתפתחויות ואלו השלכות יהיו להן על הילדים.

שיעור בחובת הלבבות

"השיתוף החברתי הניב ברכות, איחולים וגם עצות לרוב מכל המי ומי. הכול קיבלתי בהבנה ואפילו שאבתי מכך עידוד. ויום אחד מעביר לי הרב ברוך וילהלם, משלוחי הרבי בנהריה, נוסח של תשובה 'מבהילה' שכתב הרבי בשנת תשי"א: 'אתפלא

חותני ראיתי מהי התמסרות טוטלית לרבי", הוא נזכר בנגעושים. "כל היום היה עסוק בענייני אגודת חב"ד (בצפת) ומוסדותיה, והיה מעורה בעניינים נוספים של חב"ד בארצנו. כל אלה לא מנעו ממנו להסתגר ערב ערב בחדר עבודתו ולהתעמק בספרי הלכה ובאותה חיות ובאותו ריכוז שבהם ראש ישיבה או ראש כולל מתעמקים בתלמודם. בתקופה הזאת הוא עמל על הספר 'פסקי אדמו"ר הזקן בהלכות איסור והיתר', ספרים שלימים ראו אור על ידי בנו (גיס) הרב מנחם מענדל שיחי' מדטרויט".

שיתוף השלוחים והילדים

אולי בהשפעת סגנון השליחות של חותנו, ששילב תורה עם שליחות וניהול מוסדות, ואולי לא, גם הרב הרצל משלב מאז עד היום הזה הרבצת תורה עם שליחות כפשוטה. ברזומה שלו רשימה מפוארת של ספרים ומיזמים תורניים שהוא עומד מאחוריהם או היה שותף להם. בין השאר חיבר והוציא לאור (עוד בתקופת נישואיו) את הספר 'עיונים בסוגיות' על מסכת פסחים, ערך ביחד עם הרב מנחם מענדל רייצס את צמד הספרים 'הלכות והליכות' (שראו אור מטעם ה'רשת'), כתב והפיץ מדי שבוע בקרב חבריו השלוחים שיעור הלכתי תחת הכותרת 'הלכה לעם', והוא חתום על אין ספור מאמרים הלכתיים, חלקם במסגרת מיזם שיעורי התורה המצליח של ארגון JLI.

"אחרי שנה אחת בה שימשתי מגיד שיעור בישיבת תומכי תמימים בלוד, הקים חותני ז"ל בצפת את ישיבת צעירי השלוחים – לילדי שלוחים מכל העולם – וקרא לי לעמוד בראשה. בשלב הזה נטענו את אוהלנו במושבה ראש פינה, כשאנו מצטרפים אל השליח הוותיק הרב שלמה ברקוביץ' הפועל במקום זה יותר משלושים שנה. במהלך היום ניצחתי על ענייני הישיבה ומסרתי בה שיעורים, ואילו בשעות אחר הצהריים והערב פעלתי עם בני המושבה".

חמש עשרה שנים עמד הרב הרצל כראש הישיבה הנ"ל. בשנת תשע"ג נקטעה כמעט באחת שגרת החיים הפעלתית של הרב הרצל ולמעשה גם של כל בני משפחתו.

"זה היה לפני חנוכה", פותח הרב הרצל במונולוג ארוך ומצמרר. "פתאום הבחנתי בהפרשות של דם. בדיקה שגרתית אצל רופא משפחה לא העלתה דבר. אבל אני לא הקלתי ראש בכך ולא הזנחתי. קבעתי תור לבדיקת קולונוסקופיה. ברגע שהתעוררתי מהטשטוש שבו בוצעה הבדיקה, אמרה לי הרופאה שביצעה את הבדיקה, שהיא עצמה מנהלת מחלקה במרכז הרפואי וולפסון, יש לך גוש גדול במעי הגס. שלחנו דגימה שלו לבדיקה. בעוד עשרה ימים תבוא לכאן לקבל את התוצאה".

"כעבור עשרה ימים התייצבתי עם רעייתי במרפאה. תוך כדי שהייתנו במקום, הגיעה התוצאה מהפתולוגיה. לפתע, מול עינינו, פרצה הרופאה הבכירה בכי. 'אתה איש צעיר כל כך ויש לך גוש גדול כל כך'. מדובר היה בגידול ממאיר במעי הגס, שהתגלה בשלב מתקדם וברמה אחת מתחת הדרגה הגרועה ביותר, ה"י".

"במקום אמרתי לאשתי, 'עד עכשיו הייתה לנו שליחות אחת, בראש פינה. עכשיו יש לנו שליחות נוספת, להתגבר על המחלה ולהביס אותה'. במקביל החלטתי בליבי שתי החלטות משמעותיות: לשתף את אחיי השלוחים בגילוי החדש שניחת עלינו ולהשתדל ככל שרק אוכל שלא לשבש את סדר יומי ואת עבודת השליחות שלנו.

"ההחלטה לשתף בכך את השלוחים נבעה משתי סיבות. אחת, היה ברור לי שאני נכנס למסכת שתטלטל אותי קשות, אם כי לא שיערתי אז עד כמה. אמרתי לעצמי, אני זקוק עכשיו לכוחות נפש גדולים ואינני רוצה שאפילו אחוז אחד מכוחותיי יושקע בהסתרת העניין. הסיבה הנוספת הייתה, אמונה חזקה בכך שיחסידיים אין משפחה' (חסידים הם משפחה אחת). ובתוך קהל החסידים גופא, השלוחים בוודאי ובוודאי שהם משפחה אחת. הרגשתי צורך בחמיכה ובתפילות של כל אחיי. האמנתי בישועות שבכוחן לפעול.

"במקביל כינסנו את ילדינו ושיתפנו אותם במצב החדש. הגדול היה אז בן חמש עשרה, הקטן בן שנה. לא הסתרנו מהם דבר וגם

ועשיתי זאת בכל תחנה שהייתי ועם כל רופא או אח שפגשתי, בכל מקום שהוא.

“על פי בקשתי הובא לי כבר למחרת בבוקר הספר חובת הלבבות, שבשבועות הבאים לא מש מידיי והיה חלק בלתי נפרד מהנוף בחדרי בבית הרפואה.

שהחיינו עם דמעות

“התסבוכת הרפואית שנוצרה לא הסתכמה באותו אשפוז שהתארך והיא הצריכה קבלת החלטות. למעשה, מערכת הרפואה בארץ על מיטב כוחותיה הרימה בשלב זה ידיים. הרופאים התבטאו כי מדובר באירוע רפואי נדיר. אחד מהם אף אמר מפורשות כי ‘הגידול התפרץ החוצה ויצא מכלל שליטה’. לא היו להם כלים להתמודד עם זה.

“לא היה מגוס מחיפוש אפיק רפואי אחר. עסקנים נכנסו לעובי הקורה, התיק הרפואי שלי שוכפל והופץ למרכזים רפואיים, והתגבש קו של פעולה בדרך הטבע, שגם הוא נוצר בהשגחה פרטית מופלאה לאחר שפגשתי אדם שעבר אירוע זהה למה שחווייתי אני. הפנים היו לפלורידה. מלכתחילה דובר על כך שנשעה שם שלושה שבועות בלבד ונחזור לארץ. בפועל נתמשך הטיפול שנה תמימה.

“מצאנו עצמנו טסים לפלורידה, בעוד תשעת ילדינו, שיהיו בריאים, נאלצים להתפזר בין בני משפחה שהיו להם לאב ולאם. זה לא היה קל. אשתי הצטרפה אליי לנסיעה והדבר היה בגדר מסירות נפש ממש, כשהילדים נשארים בארץ ואנחנו טסים אל הבלתי נודע. ראיתי אז בחוש את החינוך החסידי והשליחותי שעליו התחנכה בבית אביה הגדול ז"ל. היא ליוותה אותי לכל אורך הדרך בחו"ל, עם גיחות קצרות מדי פעם אל הילדים בארץ, כאשר המצב אפשר זאת.

“לקראת תשרי תשע"ד הצלחנו – תודות לכמה ידידים וחברים שאף נרתמו לכיסוי הוצאות העתק – להטיס את הילדים לפלורידה, כדי להימצא יחד בחודש החגים.

“נכנסתי לסדרת טיפולים קשה מנשוא, שכללה לא פחות מעשרים ותשע הקרנות. כל הקרנה מחוללת בתוך הגוף, במקום שבו היא מתבצעת, כוויית מדרגה שלוש. במצב כזה, גם כשהקרנות משיגות את מטרתן, אין אפשרות לעבור מייד לשלב הבא של הניתוח, משום שהכול שם שרוף, פשוטו כמשמעו. צריך היה לחכות תחת השגחה רפואית צמודה

במאוד מאוד על נפילת רוחו ממצב בריאותו. מ'לעֶרְנֵט און מ'לעֶרְנֵט און ווען עס קומט בפועל וואו איז דער ביטחון? (לומדים ולומדים, וכשהדבר מגיע למעשה בפועל – איה הוא הביטחון?). בסוף אותו מענה קודש מורה הרבי לנמען שאליו שיגר את דבריו הנוקבים ללמוד במשך שלושה שבועות את שער הביטחון בספר חובת הלבבות לרבנו בחיי.

“אכן מדובר היה במילים מיוחדות, חודרות כליות ולב, שמי שקורא אותן, בייחוד במצב שבו הייתי, לא יכול להישאר אדיש.

“יום למחרת נכונה לי התמודדות לא פשוטה אשר כמו העמידה אותי במבחן אם אמנם חדרו הדברים לליבי. היה עליי לעבור בדיקה מסוימת שאמורה הייתה לארוך לא יותר מעשרה דקות. פתאום, לא ברור מדוע, חל סיבוך בבדיקה הפשוטה והשגרתית הזו. במקום להשתחרר מהמקום תוך עשרים דקות, נמשך הדבר על פני יותר מתשע שעות. זמן לא רב לאחר הסיבוך שנוצר ואשר הצליח להכניס ללחץ את כל הצוות הרפואי הבכיר, נתקפתי כאבי תופת נוראיים. קשה לי לתאר זאת. התפתלתי, נאנקתי ולא ידעתי את נפשי. טובי הרופאים הוועקו לחדר. הכאבים הפכו קשים מנשוא וממש לא ידעתי את נפשי. גנחתי מייסורים והרופאים התחילו להזריק לי מנות של מורפיום, זו אחר זו.

“לפתע, בתוך כל המצב המזווע הזה, רוטט מכשיר הטלפון הסלולרי שבכיס חלוקי. 'וואָס העֶרְט זיך?' (מה נשמע?), נכתב במסרון ששיגר אליי הרב וילהלם, היושב בנהריה ואינו מעלה על דעתו מה עובר עליי. בכוחות לא לי עניתי לו שתי מילים שביטאו את הסבל הנורא שחווייתי. תגובתו המיידית של הרב וילהלם הייתה: 'מי מרשה לך ליפול ברוחך אחרי שראית רק אתמול כזו תשובה של הרבי!'

“באותם רגעים, בקושי יכולתי לחשוב בצלילות. למרות זאת, מתוך טשטוש שבו הייתי שרוי כתוצאה מהשפעת המורפיום הרב שקיבלתי, כתבתי לרב וילהלם: 'אתה צודק'. ובאותו רגע גמלה בלבי החלטה איתנה. קיבלתי על עצמי להפריד הפרדה גמורה בין ייסורי הגוף לבין חיזוק הנפש. אני אהיה בביטחון גמור ויהי מה – אמרתי לעצמי. וכמו על מנת לחזק את עצמי בהחלטתי, שיתפתי בכך גם את רעייתי.

“דבר נוסף החלטתי באותם רגעים: בכל מצב ומקום בהם אהיה, אחפש את השליחות שלי. אתייצב לטיפולים או לכל דבר אחר, אך אביא לשם גם את השליח שבי. ב"ה עמדתי בכך

להתחזק במידת הביטחון. הרב הרצל בנעוריו, מקבל 'כוס של ברכה' מידי הרבי

אשתי עמדה
להדליק נרות
ולפתע, לפני
הברכה, פקחה את
עיניה האדומות
מבכי, הישירה אליי
מבט ואמרה: איך
אני יכולה לברך
שהחיינו? על מה
בדיוק אברך בשעה
כזאת ובמקום
כזה ובמצב כזה
שהחיינו?

בין שני מרכזים רפואיים מובילים בקשר לדרך הטיפול הנכונה – ויכוחים שהוכרעו רק לאחר שצורפה, כהוראת הרבי, חוות דעת שלישית שתמכה באחת משתי הדעות – היה על הרב הרצל לעבור חודשים של מנוחה מטיפולי הכימותרפיה וההקרנות.

בכל הזדמנות אפשרית במהלך אותה שנה, היה הרב הרצל מוטס מפלורידה אל האוהל הקדוש של הרבי. "אפילו בג' בתמוז באותה שנה הגעתי לאוהל. זה היה באחד השלבים הכי קשים. כמוכן שלא עמדתי בתור אלא הוכנסתי היישר אל האוהל. גם חסו עליי ולא מיהרו להוציא אותי מן הקודש פנימה. יכולתי לעמוד במשך כמה דקות יקרות ולבקש מהרבי שאצליח להמשיך למלא את השליחות שלי, כבעל לרעייתי וכאב לילדיי, נפש בריאה בגוף בריא".

מאז, בכל פעם שהייתה נרשמת הטבה ואפילו התקדמות מה, נעשה מאמץ, לא אחת מורכב, לטיסה לאוהל, כדי להודות על העבר ולבקש על העתיד.

התפילות אכן נענו ומה שרק שנה קודם לכן נראה כמעט בלתי מציאותי, התרחש מול העיניים. המסכת הארוכה של הטיפולים המייסרים הושלמה והוכתרה בהצלחה ניסית.

ההשגחה העליונה סידרה לרב הרצל ולרעייתי חזרה ארצה ימים אחדים לפני בר המצווה של בנם השני (הרביעי מבין ילדיהם). "הבר מצווה הייתה בי"א באדר שני תשע"ד", נוקב הרב הרצל בתאריך ושתי עיניו נוצצות. "זו הייתה הזדמנות לשלב במעמד גם סעודת הודיה. על פי הלכה, אי אפשר לערוך סעודת הודיה רק על כך, כי התנאי של סעודה כזו הוא שהגוף ישוב לאיתנו

שלושה חודשים תמימים ואז, כשהמקום החלים מהשריפה שהייתה בו, אפשר היה לגשת לניתוח.

"את התהליך הזה היה עליי לעבור פעמיים, בשני ניתוחים מורכבים ביותר. לפני שנכנסתי לניתוח, כרכתי סביב הקיבורת, מול הלב, שטר של דולר שזכיתי לקבל מידי הקדושות של הרבי. למחרת הניתוח, נכנס לחדרי הרופא הישראלי שהשתתף בו, אחד מחמשת הרופאים הבכירים שניהלו יחדיו את הניתוח. 'כולנו סקרנים לדעת מה פשר שטר הדולר שהתעקשת לכוון, עם שמירה על סטריליות באמצעות פלסטיק שאפף אותו, סביב זרועך', שאל בחיוך. הסברתי לו מה טיבו של שטר קדוש זה ועיניו של הרופא נצצו מדמעות.

"היה רגע אחד בלתי נשכח שהתרחש ערב חג השבועות בו אני ורעייתי שהינו שם, מנותקים מילדינו, קרועים מדאגה ומגעגועים. אשתי עמדה להדליק נרות ולפתע, לפני הברכה, פקחה את עיניה האדומות מבכי, הישירה אליי מבט ואמרה: 'איך אני יכולה לברך שהחיינו? על מה בדיוק אברך בשעה כזאת ובמקום כזה ובמצב כזה שהחיינו?'

"בעודי מתאפק שלא להצטרף לבכיה, שמעתי אותה עונה לעצמה: 'בעצם למה בכל חג, במצב רגיל, את מברכת שהחיינו, האם זה בגלל שמתחשק לך? בגלל שאת פתאום מאוד שמחה? לא. את מברכת שהחיינו ואת שמחה בחג בגלל שכך הקב"ה רצה. אז גם עכשיו זה מה שהקב"ה רוצה. הוא מצפה ממך שכעת תאמרי בשקט, באמונה ובהטעמה, כל מילה: שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה'.

עודת מצווה משולבת

"את החלטתי להיות שליח בכל מקום שאליו אתגלגל במסגרת הטיפולים, יישמתי ב"ה גם בהיותי בפלורידה. בכל עת שביקשו ממני משהו – שיעור, התוועדות, עמידה לפני התיבה בתפילות הימים הנוראים – נעניתי מייד בחיוב. מול עיני עמדו המילים שהייתי מרבה לשמוע מסבי ז"ל: 'איך בין דעם רעבנ'ס א סאָלדאָט' (אני חייל של הרבי).

"בבית הכנסת של חב"ד במיאמי, ביקשתי מהגבאי שלא ישאל אותי האם אני מוכן לעשות מטלה כזו או אחרת, אלא יורה לי ברורות מה לעשות. כי אם אני אכן חייל של הרבי, משמעות הדבר היא שעלי לומר 'הנני' בכל עת ובכל מצב, קשה ותובעני ככל שיהיה. הקהילה במיאמי ממש חיבקה אותנו ולכל אחד מהם היה חלק עצום בתהליך הרפואי בגשם וברוח".

אחרי חודשים של טיפולים, שלהם קדמו חילוקי דעות חריפים

**חסו עליי ולא מיהרו להוציא אותי
מן הקודש פנימה. יכולתי לעמוד
במשך כמה דקות יקרות ולבקש
מהרבי שאצליח להמשיך למלא את
השליחות שלי, כבעל לרעייתי וכאב
לילדיי, נפש בריאה בגוף בריא**

נושאים רעיוניים וסוגיות מעמיקות. הרב הרצל ותלמידות השלוחה הצפתית, בליובאוויטש, במהלך מסע לציוני רבותינו נשיאנו

התכנסנו במסעדה בכפר חב"ד וסיפרנו להם על השליחות החדשה ברמת הגולן. ברגע אחד ניצת אור בפנים שלהם. כולם הגיבו בהתרגשות ובשמחה אמיתית

ממש. זאת לא הייתה המציאות בשלב ההוא. במקרה כזה יש לצרף את הסעודה לעוד דבר. ומה לנו סיבה לסעודת מצווה גדולה יותר משמחת בר המצווה של בננו?

שעה הלך ושעה חזר

אט אט החלו החיים שבים למסלולם. השיעורים, ההרצאות, השליחות בראש פינה. אבל כבר באותם ימים החל מתבשל בליבם של הרב הרצל ורעייתו מהלך חדש וגדול שהגיע לכלל החלטה סופית ומגובשת ב"א בניסן תשע"ו, כשנתיים לאחר החזרה ארצה.

"מאז שחזרתי מפלורידה וב"ה הבראתי לחלוטין", הוא אומר, "פיעמה בי ההכרה שעליי לתת מעצמי משהו נוסף. נכון, עשרים שנה אני שליח בראש פינה, מלמד במכללה בצפת וכו'. ובכל זאת, הרגשתי שעליי לתת 'מזמור לתורה' על החיים שהקב"ה העניק לי במתנה. פעמים רבות דיבר הרבי על כך ש'ירידה צורך עלייה' הפירוש הוא, שהעלייה לאחר הירידה חייבת להיות גדולה בהרבה מן המצב שקדם לירידה, שאילולא כך לא היה כל צורך בירידה. בעצה אחת עם רעייתי החלטנו לעשות צעד משמעותי, בתחום השליחות".

באותה תקופה נודע לו כי דרוש שליח לרמת הגולן. שנים רבות שימש הרב ישראל הבר שליח ביישוב חיספין והוא פועל בה גדולות ונצורות. במקביל, בעיר קצרין מתגורר ופועל זה כשלושים שנה השליח המסור הרב נועם שוורץ. אך המציאות בשטח דרשה שליח נוסף, שייטול על עצמו את האחריות על כלל יישובי רמת הגולן, חבל ארץ פורח המונה כארבעים אלף תושבים.

ואכן, בצעד הכרוך במסירות נפש ממש, העתיקה משפחת הרצל את ביתה מראש פינה לחד נס, יישוב קהילתי על גדתו המזרחית של הירדן. מסירות נפש אמרנו וזו איננה מליצה. הנה כי כן, בעוד קודם לכן התגוררו ילדי משפחת הרצל במרחק רבע שעה נסיעה ממסודות החינוך שלהם בעיר צפת, כעת הם נאלצים לעשות כל בוקר דרך של שעה כדי להתחיל יום לימודים, ואת אותה דרך בחזרה. זאת עוד לפני שחושבים על כך שמדובר ביישוב מאתגר מבחינה דתית, כמו למשל העובדה שאין בו מקווה טהרה ואף לא חנויות לממכר מזון כשר למהדרין.

התרגשות אוחזת ברב הרצל כשהוא מספר על הכינוס המשפחתי, השני בסדרה, שבו בישרו לילדיהם על הפרק החדש העומד להיפתח בחייהם. "זה די נדיר שגם ילדים, חלקם לא צעירים, יוצאים לשליחות ולא נולדים לתוכה. התכנסנו במסעדה בכפר חב"ד וסיפרנו להם על השליחות החדשה ברמת הגולן. ברגע אחד ניצת אור בפנים שלהם. כולם הגיבו בהתרגשות ובשמחה אמיתית".

לכל דבר יש סיבה

שנה וחצי חלפו מאז, וטביעות אצבעותיו של הרב הרצל ניכרות היטב בשטח.

זמן קצר לאחר המעבר לחד נס, קיבלו עליהם באי בית הכנסת

מסורת של שליחות. עם שניים מהילדים במבצע סוכות

על הניסים ועל הנפלאות. מבצע חנוכה באחד מיישובי רמת הגולן

ונהפוך הוא. סעודת פורים בבית משפחת הרצל

אחריות על כלל היישובים. הרב הרצל מזכה צעירים במצוות תפילין

הגיבו בהתרגשות ובשמחה. הרב והרבנית הרצל ותשעת ילדיהם שיחי'

משהו נוסף מעצמי. הרב הרצל בפעילות עם ילדי רמת הגולן

בא איתם במגע במסגרת השליחות והן לתלמידותיי במכללה הוא ששום דבר אינו קורה סתם כך. בזמנו ראיתי מכתב של הרבי לפלוני שנאלץ לטוס לחו"ל לצרכים רפואיים. תוכן הדברים הוא, שהסיבה שהיית צריך לנסוע לחו"ל היא שהיה עליך להפיץ יהדות. וככל שתקדים ותעשה זאת, כך גם הרופאים יפטרו אותך לשלום וישלחו אותך חזרה לארץ.

"הרעיון הוא להפנים שאנחנו חיים בעולם מושגה וממילא לכל דבר יש סיבה. אל לנו לתת לאירועים לחלוף לידנו. אם התגלגלנו למצב מסוים, אם נקלענו למקום כלשהו - זה סימן שיש לנו תפקיד לבצע באותה סיטואציה ובאותו מקום". ■

המקומי את הרב הרצל לרב. "כבר עתה יש לנו ב"ה קהילה מכובדת שמוסיפה לצמוח", הוא מספר. "הכנסנו לכאן הרבה חיות חסידית. התחלנו עם קידושים והתוועדויות בשבתות מברכים. בהמשך הרחבנו את היוזמה לכל השבתות. הקידושים וההתוועדויות משמשים אבן שואבת ומגבשים מאוד את הקהילה. גם באמצע השבוע יש לנו ב"ה הרבה מאוד פעילויות ושיעורים".

פעילותם של הרב הרצל ורעייתו לחלוטין לא תחומה בגבולות חד נס. "בל"ג בעומר האחרון קיימנו שבע תהלוכות שהתנהלו במקביל בשבעה יישובים. זה כמובן חייב היערכות מוקדמת ולוגיסטיקה רחבה מאוד. בחג הסוכות הקמנו סוכות פתוחות במספר מוקדים תיירותיים ברמה, אחת מהן בפארק הירדן. סוכה זו לבדה אירחה עשרות אלפי מטיילים וזאת איננה גוזמה. אני חייב לציין בהדגשה את פעילותה האינטנסיבית של רעייתי שתח"י עם התושבים ועם צעירות המשרתות באזור. היא עובדת ללא לאות ועבודתה מניבה ב"ה הרבה מאוד פירות".

לקראת סיום הראיון עימו, אנו שואלים את הרב הרצל האם וכיצד החוויה הבריאותית המיוחדת שחווה, השפיעה על חייו כאדם פרטי, כמורה וכשליח.

"בקשר אליי, אני יכול לומר שבעקבות כל מה שעברתי וחוויתי, קיבלתי שתי החלטות נחוצות שאני משתדל מאוד לחיות על פיהן: האחת, להסתכל תמיד קדימה ולא אחורה. לא להתעסק בעבר. לא לחפור במה שהיה, אלא להמשיך לצעוד ולהתקדם.

"ההחלטה השנייה היא להביט אך ורק על הדברים הטובים. לא לכעוס, לא להיעלב, לא לקחת ללב דברים שליליים. אם יש דברים לא טובים שמחייבים טיפול, יש לטפל בהם ברמה הטכנית בלבד, אך לא להתרגש מהם. להתרגש כדאי רק מדברים טובים, וברוך ה' יש לא מעט כאלה.

"בקשר לתפקידי השליחות וההוראה שלי, אז דבר ראשון אני מדבר הרבה על מה שעבר עלינו, ומאיר את הצדדים החיוביים שבכך. זה כולל גם חינוקים לאנשים נוספים שנאלצים להתמודד עם משברים בריאותיים ואחרים. המסר שלי, הן לאנשים שאני